

ck Eörsi az Alkotmánybíróság ellen

Eörsi István nem boldog. Ezt ő maga állítja a Magyar Narancs július 6-ai számában közzétett írásában. Mi pedig tudjuk: ha egy liberális publicista nem boldog, annak mindig komoly társadalmi okai vannak.

Az Alkotmánybíróság azon határozata zaklatta fel a szerzőt, amelyikben a testület megsemmisítette a Bokros-csomag néhány intézkedését. Eörsit jogi kérdésekben bátran tekinthetjük szakértőnek, hiszen a judíciumot már családi körben szívta magába. Bátyja, Gyula egyetemi rektor volt, a polgári jog híres professzora a kádári időkben. Unokaöccse, Mátyás a Hornéra parlamenti bizottsági elnökeként különféle alapszerződések körül serénykedik. Nem véletlenül horgadt fel hát Istvánban az író, a költő által elnyomott, de a zsigereiben ott lappangó jogászi ösztön. Szerinte az Alkotmánybíróság, ha akarna, sem tudna elfogulatlanul ítélni, mert különböző jellemű, világnézetű, pártvonzalmú emberekből tevődik össze. Az „emberek” többes számú főnév Eörsi cikkében kurziválva van, ezzel a kiemeléssel azt sejtetve, hogy az a tény, miszerint a bíróság a homo sapiens egyedeiből áll, szükségképpen akadálya az objektív igazságszolgáltatásnak. Nem tudni, Eörsi kalandos élete során hol látott emberektől független társadalmi intézményt, majd megírja egyszer, de hogy Lukács elvtárs óráin néha nem koncentrált teljes odaadással, az bizonyosnak látszik. Viszont ez a felvezetés méltó későbbi eszmefuttatásához.

A bírói fórum verdiktjének azon pontjai a legfájdalmasabbak számára, amelyek nem hagyták a családi pótlékot, az anyasági segélyt eltörölni. Ismerve a közelmúltban napvilágot látott publicisztikai műveit, ezen nincs semmi csodálkozni való. Eörsi közírói tevékenysége során folyamatosan hitet tesz a szerelem azon formája mellett, melynek beteljesülése esetén nem születet gyerek. Az ő ideális családi nyoszolyáján a másság szunnyad édesdeden. De ellenérvei természetesen intellektuálisak. Eörsit fölboszszantotta, hogy az Alkotmánybíróság a jogszabályok elutasításakor szerzett jogokra hivatkozott. Merész logikai salto mortaléval közli, hogy az infláció, a munkanélküliség stb. szintén szerzett jogokat sértenek, tehát az Alkotmánybíróságnak ezekben a kérdésekben is állást kellene foglalnia. Itt természetesen csúsztat; igazából nem hiheti, hogy a taláros jogászoknak a gazdasági élet mindennapi eseményeire rendszeresen határozatokkal kellene reagálniuk: fondorlatos gondolatmenete, illetve következtetései arra szolgálnak csupán, hogy rátérhessen mondani-valójának lényegére.

Ez pedig a következő: az Alkotmánybíróság nem jogi, hanem népszerűséghajhászó, politikai döntést hozott; elnöke, Sólyom László új szerepre törekszik, köztársasági elnök akar lenni, és már most előrehozott kampányt folytat, amely során nem áttallotta megdorgálni a jelenlegi legfőbb közjogi méltóságot, Göncz Árpádot elhamarkodott törvényszentesítése miatt.

Ezt írja Eörsi: „Ha az egyik oldalon ott a 72 százalék, akkor legyen ott a másik oldalon a megfellebbezhetetlen testület. Hogy ezt a mutatóványt jó lélekkel játszassa el, Sólyom Lászlónak összhangba kell hoznia kényes tudományos lelkiismeretét ezzel az új szereppel. Ez nem lehet könnyű feladat.”

Persze, Eörsi sincs irigylésre méltó helyzetben, amikor szabadelvű létére vehemensen tiltakozik a liberalizmus vezérlőeszméje, a hatalommegosztás tanának gyakorlati érvényesülése láttán. A bírói ág megpróbált egyensúlyt teremteni a törvényhozással szemben, ezért visszautasított néhány jogszabályt. Ennyi történt. Eörsi azonban vádaskodik, dehonesztál. Gyaníthatóan aggódik, fél, hogy az Alkotmánybíróság döntésével precedenst teremt. Ennek a koalíciónak pedig még nagyon sok fontos törvényt kell elfogadtatnia – hogy mást ne említsünk, például a kisebbségvédelem vagy a zsidók kártalanítása ügyében. Csoda-e, ha Eörsi István elkeseredetten kifakad: „Ezt a cikket azért írom, mert nem tesz boldoggá az a szerep, amelyre a megfellebbezhetetlen testületnek jogi állapotaink lehetőségét adnak.”

Ez világos beszéd. Nem árt, ha résen lesznek az alkotmánybírák. Eörsi tájékozott ember.